

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ผู้วิจัยพบว่าคำกริยาที่ใช้บอกเจตนาสื่อสารในภาษาไทยนั้น มีอยู่หลายคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ดังตัวอย่างคำที่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ให้ความหมายไว้ต่อไปนี้

กล่าว	ก.	บอก, แจ้ง, พูด
แจ้ง	ก.	บอกให้รู้
แถลง	ก.	บอก, เล่า, แจ้งให้ทราบเป็นทางการ
บอก	ก.	พูดให้รู้, เล่าให้ฟัง
ประกาศ	ก.	แจ้งให้ทราบทั่วไปเป็นทางการเพื่อการปฏิบัติ ป่าร้อง แจ้งให้ทราบ
รายงาน	ก.	บอกเรื่องงาน
เล่า	ก.	พูดหรือบอกเรื่องราวให้ผู้อื่นฟัง

คำกริยาข้างต้นมีความหมายเกี่ยวกับการบอกเล่า ยังมีคำกริยาบอกเจตนาสื่อสารอีกบางคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการถาม เช่น ถาม ชัก และบางคำมีความหมายเกี่ยวกับการสั่งหรือขอร้อง เช่น สั่ง บงการ ขอร้อง อ้อนวอน

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาคำกริยาที่ใช้แสดงการสื่อสารในภาษาไทยว่ามีเจตนาสื่อสารอะไรบ้าง นอกจากจะสื่อสารในลักษณะที่เป็นการบอกเล่า ถามหรือสั่งแล้วยังสื่อสารอะไรได้อีก และคำกริยาบอกเจตนาสื่อสารแต่ละคำมีลักษณะทางความหมายที่เหมือนและแตกต่างกันอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับคำกริยาบอกเจตนาสื่อสารในภาษาไทยว่า คำกริยาแต่ละคำบอกความหมายอะไรบ้าง เช่น บอกเจตนาของผู้ส่งสาร บอก ลักษณะของผู้รับสาร บอกความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร และบอกโอกาสที่ใช้คำกริยานั้น
๒. จัดคำกริยาบอกเจตนาสื่อสารที่มีลักษณะทางความหมายคล้ายกันไว้ใน กลุ่มเดียวกัน
๓. ศึกษาคำกริยาบอกเจตนาสื่อสารในแต่ละกลุ่มว่ามีลักษณะทางความหมาย แตกต่างกันอย่างไรร่าง

งานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้

ได้มีผู้กล่าวถึงคำกริยาที่ใช้เกี่ยวกับการสื่อสารไว้ ดังนี้

นิลเซน (Nilsen ๑๙๖๕ : ๑๐๙ - ๑๑๔) กล่าวไว้ว่า

คำกริยาบอกการสื่อสาร (verbs of communication) เป็น คำกริยาชนิดหนึ่งซึ่งอยู่ในกลุ่มของคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ (verbs of motion)

คำกริยาบอกการสื่อสารใช้ร่วมกับการผู้กระทำ (Agent) การกผู้มีประสบการณ์ (Experiencer) การกผู้รับ (Object) และการกเครื่องมือ (Instrument) ดังตัวอย่างประโยค

John told Mary to do the dishes

"told" เป็นคำกริยาบอกการสื่อสาร

"John" เป็นการกผู้กระทำ

"Mary" เป็นการกผู้มีประสบการณ์

"to do the dishes" เป็นการกผู้รับ

"เสียงพูดของ John" ถือได้ว่าเป็นการกเครื่องมือ

นววรรณ พันธุเมธา (๒๕๒๗ : ๑๑) กล่าวไว้ว่า

คำกริยาแสดงอาการบางคำมีความหมายเกี่ยวกับการสื่อสาร จะมีหน่วยนามที่หมายถึงผู้ทำอาการและหน่วยนามหรือประโยคที่บอกข้อความที่สื่อสารปรากฏร่วมด้วย และในบางประโยคก็มีหน่วยนามที่หมายถึงผู้รับการสื่อสารอยู่ด้วย

- ตัวอย่าง ๑. นิดเตือนน้อยให้เอาหนังสือไปคืนอาจารย์
๒. นิดสาบานว่าเขาจะไม่ดื่มสุราอีกต่อไป
๓. นิดบอกความลับน้อย

ในประโยคที่ ๑ และ ๒ ข้อความที่สื่อสารเป็นประโยค ในประโยคที่ ๓ ข้อความที่สื่อสารเป็นหน่วยนาม ประโยคที่ ๑ และ ๓ ปรากฏหน่วยนามที่หมายถึงผู้รับการสื่อสาร แต่ประโยคที่ ๒ ไม่ปรากฏหน่วยนามที่หมายถึงผู้รับการสื่อสาร

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ศึกษาคำกริยาบอกเจตนาสื่อสารที่ปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕
๒. ศึกษาคำกริยาบอกเจตนาสื่อสารที่ใช้ในชีวิตประจำวันในภาษาไทยกรุงเทพฯ มิได้รวมถึงคำกริยาบอกเจตนาสื่อสารที่ใช้ในภาษาถิ่น ภาษาเฉพาะวงการ เช่น ภาษากฎหมาย และไม่รวมราชาศัพท์
๓. ศึกษาเฉพาะคำกริยาบอกเจตนาสื่อสารที่เป็นคำเดี่ยว คำซ้อน ไม่รวมคำประสมและสำนวน

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. สืบค้นเอกสาร หนังสือ วิทยานิพนธ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคำกริยาบอกเจตนาสื่อสาร
๒. เก็บรวบรวมข้อมูล
  - ๒.๑ เก็บรวบรวมคำกริยาบอกเจตนาสื่อสารจากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕

๒.๒ เก็บข้อมูลที่เป็นตัวอย่างการใช้คำกริยาบอกเจตนาสื่อสารจากหนังสือ หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร นวนิยาย เรื่องสั้น จากตัวผู้วิจัยและผู้ใกล้ชิด

๓. วิเคราะห์ข้อมูล
๔. นำผลการวิเคราะห์มาเรียบเรียง
๕. สรุปและเสนอผลการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับคำกริยาบอกเจตนาสื่อสารในภาษาไทยว่าคำกริยาแต่ละคำบอกลักษณะทางความหมายอะไรบ้างและเป็นแนวทางในการศึกษาคำกริยาประเภทอื่นต่อไป